

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/96

T.C.
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2024/14843

Karar No. 2025/7069

Tarihi: 29.04.2025

●FUZULİ ÖDEME

●KURUM MEMURUNUN KUSURUNUN SİGORTALIYA YÜKLENEMEYECEĞİ

ÖZETİ: Somut olayda; dava konusu olayla ilgili sigortalı M. A. Ö hakkında bir ceza tahkikatı bulunmaması ve bu kapsamda sigortalının kasıtlı ve kusurlu bir davranışının belirlenememesi karşısında; kamu görevlisi olan davalı Ş. B. kusur ve kastının davalı sigortalıya yükletilmesi hatalı olup, yersiz ödeme nedeniyle belirlenecek olan Kurum alacağının hesabında sigortalı yönünden 5510 sayılı Kanun'un 96/1- b kapsamına göre değerlendirme yapılması gerekirken, 5510 sayılı Kanun'un 96/1- a kapsamında yapılan değerlendirme hatalı olup bozmayı gerektirir.

Taraflar arasında Kurum işleminin iptali-alacak davasında yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince asıl davanın reddine, birleşen davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davacı-birleşen davada davalı Mehmet Ali Özışık vekili ile davalı Şükrü Boraç vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince istinaf isteminin esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı-birleşen davada davalı Mehmet Ali Özışık vekili ile davalı-birleşen davada davacı Kurum vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi Kezban Çetin tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı-birleşen davada davalı M. A. Ö vekili asıl dava dilekçesinde özetle; davacının Bağ-Kur primi ödeyerek emekli olduğunu, ancak Sosyal Güvenlik

Kurumu tarafından emeklilik işlemlerinin haksız bir şekilde iptal edildiğini, borç tahakkuku yapıldığını beyanla, Kurum işlemlerinin iptalini, borçlu olmadığını tespitini, maaş ödemesine devam edilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı-birleşen davada davacı Kurum vekili birleşen dava dilekçesinde özetle; sigorta müfettişinin raporu ile haksız olarak emekli aylığı alan davalı M. A. Ö'a ait emeklilik işlemlerinin iptal edildiğini, hileli işlemler ile Kurumun zararına yol açan Ş. B'nin da tazminat ile sorumlu olduğunu ifade ederek 40.603,00 TL yersiz ödeme ile 1.959,63 TL sağlık gideri toplamı olan 42.562,63 TL'nin davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsilini talep etmiştir.

II. CEVAP

Asıl dava dosyada davalı Sosyal Güvenlik Kurum vekili cevap dilekçesinde özetle, Kurum müfettişleri tarafından düzenlenen 12.02.2010 tarihli raporda, aralarında davacının da bulunduğu birçok kişinin haksız bir şekilde emekli aylığı almaya başladıklarını, ödemelerin hileli işlemlere dayandığını, başka sigortalıların prim hesabından haksız bir şekilde hesaba aktarım yapıldığını savunarak, davanın reddini talep etmiştir.

Birleşen dosyada davalı Ş. B, zamanaşımı def'ine dayandığını, hiçbir şekilde olaydan sorumlu olmadığını, para alma ve verme hususunda herhangi bir ilgisinin bulunmadığını, ceza yargılamasının devam ettiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Birleşen dosya davalılarından M. A. Ö vekili, yargılama aşamasında davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile asıl dava (2012/181 Esas 2021/658 Karar) yönünden, davanın reddine, birleşen 2011/450 Esas 2011/498 Karar sayılı dosya yönünden; davanın kısmen kabulüne, 40.603,00 TL maaş ödemesi ve 1.959,63 TL sağlık gideri olmak üzere toplam 42.562,63 TL yersiz ödemenin sarf ve tedavi tarihlerinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı M.A. Ö.'tan tahsil edilerek davacı Kuruma ödenmesine, davalı Ş. B. aleyhine açılan davanın husumet yokluğundan reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı-birleşen davada davalı M. A. Ö. vekili ile davalı Ş. B. vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde

davacı-birleşen davada davalı M. A. Ö. vekili ile davalı-birleşen davada davacı Kurum vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı-birleşen davada davalı M. A. Ö vekili temyiz dilekçesinde; kararın bozulmasını istemiştir.

Davalı-birleşen davada davacı Kurum vekili temyiz dilekçesinde; kararın bozulmasını istemiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, Kurum işleminin iptali istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

Davanın yasal dayanağı mülga, 1479 sayılı Kanun'un 53. maddesi ile 5510 sayılı Kanun'un 96. maddesidir.

3. Değerlendirme

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükmün dayandığı gerektirici sebeplere göre davacı vekili ile davalı Kurum vekilinin sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2-Somut olayda; dava konusu olayla ilgili sigortalı M. A. Ö hakkında bir ceza tahkikatı bulunmaması ve bu kapsamda sigortalının kasıtlı ve kusurlu bir davranışının belirlenememesi karşısında; kamu görevlisi olan davalı Ş. B. kusur ve kastının davalı sigortalıya yükletilmesi hatalı olup, yersiz ödeme nedeniyle belirlenecek olan Kurum alacağının hesabında sigortalı yönünden 5510 sayılı Kanun'un 96/1- b kapsamına göre değerlendirme yapılması gerekirken, 5510 sayılı Kanun'un 96/1- a kapsamında yapılan değerlendirme hatalı olup bozmayı gerektirir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1.Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2.İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Peşin yatırılan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine,
Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

29.04.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.